

GERHARD WILTS nd.nl/buitenland BEELD ND

‘Onrecht leidt tot haat’

... ‘Ik heb geen probleem met Joden’, zegt de Palestijnse Salwa Duaibis. ‘Wel met de Israëlische bezetting.’

... ‘Het is geen vriend die met een geweer in je huis komt en de halve keuken opeist.’

► AMSTERDAM

Drie jaar lang verzamelde het Palestijnse vrouwencentrum voor rechtshulp en advies WCLAC-getuigenissen over de discriminatie en vernedering waaraan Palestijnse vrouwen in Oost-Jeruzalem dagelijks blootstaan. Het rapport is deze week in Den Haag gepresenteerd door Salwa Duaibis en Rawan Zahran, twee vrouwenactivistes uit Oost-Jeruzalem die voor het WCLAC werken. De naam van het rapport, *Jerusalem: a City on Edge*, geeft aan dat de nood tot de lippen is gestegen. ‘Oost-Jeruzalem staat onder grote spanning. De situatie is explosief’, zegt juriste Duaibis. ‘Voor veel vrouwen is het leven er zwaar. Omdat het belangrijk is dat iemand naar hun stem luistert, hebben wij 105 getuigenissen gebundeld die een beeld schetsen van een doelbewuste, systematische aanpak om het dagelijks leven ondraaglijk te maken en alle hoop op een betere toekomst de grond in te boren.’

Want het is volgens beiden geen toeval dat de voorzieningen in Oost-Jeruzalem zoveel slechter zijn dan in het westelijk deel van de stad. ‘Maar 64 procent van de Palestijnse huishoudens heeft een aansluiting op de waterleiding. De riolering is ver onder de maat; er moet nog zeker dertig kilometer gelegd worden. Er zijn slechts acht postkantoren, terwijl in West-Jeruzalem er vijf keer zoveel zijn’, licht Duaibis toe.

Bij het Israëlische stadsbestuur onder vinden Palestijnen bijna onoverkomelijke bureaucratische hindernissen om grond te kopen of een bouwvergunning te krijgen. ‘Dertien procent is toegewezen voor Palestijnse huizenbouw, vaak op plekken die al bebouwd en dichtbevolkt zijn. Voor Joodse kolonisten is 35 procent beschikbaar. Zij kunnen in Oost-Jeruzalem een prettig leven leiden’, zegt Duaibis ironisch. ‘Genoeg water, een zwembad in de tuin, mooie wegen en goede ziekenhuizen. Zij kunnen gaan en staan waar ze willen, en voelen zich veilig.’

verliefd

De Palestijnse samenleving ‘achter de muur’ verbrokkelt, vult Zahran aan. ‘Je kunt je leven nauwelijks plannen vanwege het lange wachten in files en bij checkpoints. Wat normaal een wandeling van tien minuten is, kan door de

Salwa Duaibis (l.) en Rawan Zahran: ‘De Palestijnse samenleving ‘achter de muur’ verbrokkelt. Het doet wat met je als je elke dag op straat gescreend wordt als op het vliegveld. We zijn vreemdelingen in ons eigen land.’

controles wel een uur duren. De controles geven je het gevoel van constant te worden opgejaagd. Het doet wat met je als je elke dag op straat gescreend wordt als op het vliegveld: broekriem af, schoenen uit, je boek bladzijde na bladzijde doorgesnuffeld. We zijn vreemdelingen in ons eigen land.’ De eerste vraag die verliefde Palestijnse jongeren elkaar stellen, is die over hun ID-kaart. Komt die leuke jongen of meid niet uit Oost-Jeruzalem, dan zijn er omslachtige procedures voor een reisvergunning nodig. Aan vestiging hoeft het stel niet te denken; want wie niet uit Oost-Jeruzalem komt, mag er niet gaan wonen. *Falling in love is falling in trouble*, merken Duaibis en Zahran spottend op.

Trouwen is voor Palestijnse christenen nog lastiger, zegt de rooms-katholieke Zahran. ‘We zijn al een kleine minderheid. De keus wordt nog beperkter als je alleen in Oost-Jeruzalem een partner moet zoeken. De meesten willen dan ook weg, liefst naar Amerika of Canada, om niet langer gevangen te zitten in

een kooi of in armoede te leven. Veel Palestijnse christenen voelen zich in de steek gelaten door hun geloofsgenoten in het Westen.’

vernedering

Volgens het rapport van WCLAC zijn de nachtelijke invallen door het Israëlische leger of politie het meest angstaanjagend. ‘Traumatiserend voor het hele gezin’, weet Duaibis. ‘Een vader voelt zich vernederd, omdat hij voor de ogen van zijn vrouw en kinderen niet in staat is zijn huisgenoten te beschermen. Een kind verliest het vertrouwen in zijn ouders. De schaamte is vaak aanleiding voor huiselijk geweld. Terwijl voor een Palestijnse vrouw haar huis de plek is waar zij zich veilig en gelukkig wil voelen.’

Al stemt Duaibis toe dat nachtelijke arrestaties kunnen voorkomen dat er opstootjes uitbreken, gebruikt Israël de invallen meestal om te intimideren. ‘Een Palestijns dorp maakte in één maand zestig nachtelijke invallen mee, waarbij uiteindelijk niet meer dan twee

arrestaties zijn verricht. De enige ‘misdaad’ van dit dorp met duizend inwoners was, dat het lag naast een Joodse nederzetting, die op gestolen land was gesticht.’

Het rapport van WCLAC moet Israël duidelijk maken dat er een einde moet komen aan de ‘bezetting van Palestina’, menen beide activistes. ‘Israël moet inzien dat het in zijn belang is dat er een einde komt aan de bezetting. Want niet de Joden zijn het probleem’, zegt Duaibis, ‘maar de illegale bezetting en de afschuwelijke mentaliteit van de kolonisten. Het is geen vriend die met een geweer in je huis komt en de halve keuken opeist.’

Het Palestijnse volk heeft volgens haar zware offers gebracht door grote delen van het land af te staan. ‘Van nature zijn Palestijnen zeer gastvrij en vriendelijk, ook voor Joden. En het wordt saai als je uitsluitend met je eigen mensen omgaat. Maar onrecht leidt tot haat en opgekropte woede. Er is een minimale maat van rechtvaardigheid nodig.’ <